Aleg. 79.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o wniosku JE. p. hr. Russockiego i towarzyszy w sprawie lokowania dochodów funduszu propinacyjnego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 7. Października b. r. przekazał Wysoki Sejm komisyi budżetowej do rozpoznania wniosek naglący J. E. posła Russockiego i towarzyszy, który opiewa: „Poleca się Wydziału krajowemu, by wszelkie dochody funduszu propinacyjnego lokował w listach zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego".

Komisya budżetowa podziela zdanie wnioskodawcy, że listy galic. Towarzystwa kredyt. ziemsk. stanowią jedną z najkorzystniejszych i najodpowiedniejszych lokacyi dla funduszu propinacyjnego, nie sądzi jednak by możebnem było w obec wyraźnego brzmienia §. 24. ustawy o zniesieniu prawa propinacyjnego ograniczyć w sposób tak kategoryczny, jak tego żądają wnioskodawcy — prawa Wydziału krajowego lokowania wpływów funduszu propinacyjnego w walorach pupilarne bezpieczeństwo posiadających, — nie sądzi oraz, by obecnie zachodziła konieczność lub choćby powód do dawania Wydziałowi krajowemu wskazówek, w jaki sposób wpływy funduszu propinacyjnego lokować ma. Sam wnioskodawca jako uzasadnienie wniosku przedstawia, że fundusz propinacyjny „przeważnie" na wynagrodzenie właścicieli dóbr tabularnych jest przeznaczony — jeżeli przeto wnioskodawcy wysnuwają ztąd powód do żądania, by wpływy wszelkie wyłącznie w listach Towarzystwa kred. ziemsk. lokowane były, to zauważać należy z jednej strony, że są i inne instytucye udzielające kredytu właścicielom dóbr tabularnych pod warunkami dogodnemi i na zysk nie obliczonemi, z drugiej zaś strony, że fundusz propinacyjny tylko „przeważnie" a nie „wyłącznie" na wynagrodzenie właścicieli dóbr tabularnych jest przeznaczony, że zatem, stojąc na stanowisku wnioskodawców, tylko „przeważnie" a nie „wyłącznie" w listach zastawnych, na dobrach tabularnych opartych, lokowany być ma.

Obecny stan lokacyi funduszu propinacyjnego jest następujący:

Suma wszystkich lokacyi . . . . . 2,168.115 zł.

Z tego przypada: na specyalne fundusze miast . 238.815 „

Z końcem września b. r. fundusz propinacyjny posiadał:

listów Towarzystwa kredytowego	1,605.800 zł.
„ Banku hipotecznego	192.100 „
Obligów pożyczki krajowej	367.500 „
Książeczki wkład. Banku krajowego	2.715 „
	2,168.115 zł.

Wydział krajowy przeto już w tej chwili przeważnie wpływy funduszu propinacyjnego w listach Towarzystwa kredytowego ziemskiego lokuje, a tem samem zbytecznem byłoby udzielanie Wydziałowi krajowemu wskazówek, by i nadal w ten sam sposób jak dotąd funduszem propinacyjnym zarządzał. Sejm corocznie bada zamknięcia rachunków funduszu propinacyjnego i ma sposobność wypowiedzenia zdania o sposobie zarządzania tym funduszem. Gdyby przeto Wydział kraj. zasadę, podług której dotąd funduszem propinacyjnym zarządzał, zmienił, wtedy — lecz dopiero wtedy — byłoby wskazanem udzielenie Wydziałowi krajowemu dyrektywy, w jaki sposób wpływy funduszu propinacyjnego lokowane być mają; dziś dyrektywa taka wydaje się komisyi zbyteczną, skoro Wydział krajowy z własnej inicyatywy działa właśnie w myśl życzenia wnioskodawców.

Nakoniec sądzi komisya, że nie leży w interesie funduszu propinacyjnego jako takiego, by Wydział krajowy miał zupełnie związane ręce pod względem lokacyi wpływów tego funduszu. Gdyby bowiem kurs listów Towarzystwa kredytowego wzrósł wyżej pari, co jest przy korzystnym stanie targu możliwem a nawet prawdopodobnem, w takim razie fundusz propinacyjny poniósłby przy losowaniu straty, których Wydział krajowy jako administrator funduszu unikać powinien.

Na podstawie powyższych uwag komisya budżetowa wnosi:

Sejm przyjmując z zadowoleniem do wiadomości, że Wydział krajowy wpływy funduszu propinacyjnego przeważnie w listach galic. Towarzystwa kredytowego lokuje, i ufając, że i nadal Wydział krajowy podobnie jak dotąd wpływy funduszu propinacyjnego przeważnie w listach galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego lokować będzie, przechodzi nad wnioskiem JE. p. hr. Russockiego do porządku dziennego.

We Lwowie dnia 11. Października 1884.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Stanisław Badeni.